

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	16.07.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 13.07.2023, 4

Asbesti sisaldavate jäätmete käitlusnõuded¹

Vastu võetud 21.04.2004 nr 22

[RTL 2004, 49, 848](#)

jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.07.2010	RT I 2010, 48, 302	19.07.2010
29.05.2013	RT I, 04.06.2013, 4	07.06.2013
10.12.2015	RT I, 19.12.2015, 1	01.01.2016
03.07.2023	RT I, 13.07.2023, 1	16.07.2023

Määrus kehtestatakse «[Jäätmeseaduse](#)» § 29 lõike 4 punkti 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja mõisted

(1) Asbestina käsitatakse käesolevas määruses järgmisi kiuliste silikaatide klassi kuuluvaid mineraale:

- 1) aktinoliit, CAS² nr 77536-66-4;
- 2) amosiit, CAS nr 12172-73-5;
- 3) antofülliid, CAS nr 77536-67-5;
- 4) kroküdoliit, CAS nr 12001-28-4;
- 5) krüsotiil, CAS nr 12001-29-5;
- 6) tremoliit, CAS nr 77536-68-6.

(2) Asbestijäätmetena käsitatakse jäätmeseaduse § 2 lõike 5 alusel kehtestatud määruses koodinumbriga 06 07 01*, 06 13 04*, 10 13 09*, 15 01 11*, 16 01 11*, 16 02 12*, 17 06 01*, 17 06 05*, tähistatud jäätmeid ning muid nimistus nimetatud ja nimetamata jäätmeid, mis on tekkinud asbesti sisaldavatest materjalidest ja toodetest ning sisaldavad lõikes 2 nimetatud mineraale kokku üle 0,1 massiprotsendi.

[[RT I, 19.12.2015, 1](#)- jõust. 01.01.2016]

§ 2. Asbesti muudest jäätmetest eraldamise nõue

Kui kasutuselt kõrvaldatud toodetes või jäätmetes on asbesti sisaldavaid komponente, siis tuleb need, kui see on tehniliselt võimalik ja sellega ei kaasne ülemääraseid kulutusi, muudest jäätmekomponentidest lahutada ja eraldi käidelda.

§ 3. Asbestijäätmete kogumine

(1) Asbestijäätmete kogumisel tuleb kasutada suletavaid mahuteid – konteinereid, kotte või muid pakendeid, et vältida asbestikiu ja -tolmu sattumist keskkonda.

(2) Asbestijäätmete eri liigid kogutakse üksteisest lahus eraldi mahutitesse, kusjuures eralist tähelepanu pööratakse vaba asbestikiudu ja -tolmu eraldavate jäätmete lahushoidmisele muudest asbestijäätmetest.

(3) Kui asbestijäätmed on pakendatud jäätmetekitaja poolt, näiteks lammutustööde või seadmete demontaaži käigus, siis jäätmete kogumisel jäätmeid nende esialgselt pakendist ei vabastata.

(4) Jäätmetekitaja poolt pakendatud asbestijäätmete pakendi purunemisel peab jäätmete koguja parandama või asendama purunenud pakendi või pakendama jäätmed uuesti koos muude samalaadsete jäätmetega.

(5) Kui kogumise käigus on võimalik asbestikiu või -tolmu eraldumine keskkonda, näiteks mahutite korduval avamisel ja sulgemisel või taaspakendamise kestel, siis tuleb asbestijäätmeid kiu või tolmu lendumise vältimiseks niisutada.

§ 4. Asbestijäätmete vedu

(1) Asbestijäätmete veopakend peab olema piisava tugevuse ja vastupidavusega, et vältida asbestikiu ja -tolmu eraldumist nii asbestijäätmete veo kui ka nende peale- ja mahalaadimise käigus.

(2) Suuremõdulisi asbesti sisaldavaid koodinumbriga 17 06 05* tähistatud ehitusjäätmeid (näiteks torusid, plaate), mis lahtist kiudu ja tolmu vahetult ei eralda, võib vedada pakendamata kujul.

(3) Asbestijäätmeid tuleb veovahendile peale ja sealt maha laadida ettevaatusmeetmeid rakendades, vältides jäätmete ja nende pakendite loopimist, mahakallutamist ja pakendite võimalike vigastuste teket veo kestel.

§ 5. Asbestijäätmete taaskasutamise keeld

Asbestijäätmete taaskasutamine ei ole lubatud. Keelu aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006 18. detsembrist 2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (*REACH*), millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94, nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ning direktiivi 2000/21/EÜ XVIII lisa (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–857).
[RT I 2010, 48, 302- jõust. 19.07.2010]

§ 6. Asbestijäätmete kõrvaldamine

(1) Asbestijäätmed tuleb kõrvaldada.

(2) Asbestijäätmete kõrvaldamisel rakendatakse Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 2011. a määrusega nr 148 «Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud» kehtestatud jäätmete kõrvaldamistoiminguid, mis on tähistatud koodinumbritega D1, D5, D9, D12–D15.
[RT I, 04.06.2013, 4- jõust. 07.06.2013]

§ 7. Asbestijäätmete töötlemine

(1) Enne asbestijäätmete kõrvaldamist nende ladestamise teel prügilasse (kõrvaldamistoimingud D1, D5, D12) tuleb jäätmeid töödelda neid sorteerides või pakendades või mehhaaniliste, keemiliste või termiliste töötlemismenetluste abil, et lihtsustada nende käsitsemist ja vähendada neist põhjustatavat võimalikku keskkonnaohtu.

(2) Asbestijäätmed tuleb enne ladestamist sorteerida ja pakendada selliselt, et asbestikiu ja -tolmu sattumisoht prügiladest keskkonda oleks minimaalne.

(3) Lahtist asbestikiudu ja -tolmu eraldavad asbestijäätmed tuleb pakendada tolmu kindlasse, hermeetiliselt suletavasse plastmaterjalist või muust prügila tingimustes püsivast materjalist pakendisse.

(4) Asbestijäätmeid, mis lahtist asbestikiudu ja -tolmu vahetult ei eralda, võib ladestada mittehermeetilises, kuid tolmu kindlas pakendis (näiteks plastmaterjalist). Kui pakendamine pole jäätmete suurte mõõtmete tõttu võimalik, võib jäätmed ladestada pakendamata kujul, niisutades neid käsitsemisel ja ladestamise käigus tolmu tekke ning lendumise ärahoidmiseks piisava hulga veega.

(5) Asbestsemendist või muust asbesti sisaldavast materjalist torud või õõnsad tooted tuleb võimaluse korral enne ladestamist puruks muljuda või muul viisil purustada, järgides §-s 3 nimetatud ohutusnõudeid.

(6) Käesoleva määruse nõudeid ei kohaldata asbestijäätmete töötlemissaadustele, kui keemiliste, termiliste või füüsikalise-keemiliste töötlemismenetluste rakendamisel kaotab asbest oma kiulise struktuuri või muutub asbesti esialgne keemiline koostis selliselt, et neid töötlemissaadusi on võimalik liigitada tavajäätmete hulka.
[RT I 2010, 48, 302- jõust. 19.07.2010]

§ 8. Asbestijäätmete vaheladustamine

Kui tekib vajadus asbestijäätmete vaheladustamiseks enne nende lõplikku kõrvaldamist, tuleb seda teha tingimustes, mis välistavad ilmastikuoludest, mehhaanilistest ja muudest mõjuteguritest põhjustatud asbestikiu ja -tolmu eraldumise keskkonda.

§ 9. Asbestijäätmete vastuvõtmine prügilasse

Asbestijäätmete vastuvõtmisel prügilasse kontrollib prügila käitaja lisaks «Jäätmeseaduse» § 33 lõike 1 punkti 1 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrusega sätestatud jäätmete töötlemise ja pakendamise vastavust käesoleva määruse § 7 nõuetele.
[RT I, 13.07.2023, 1- jõust. 16.07.2023]

§ 10. Prügilad asbestijäätmete ladestamiseks

(1) Asbestijäätmed ladestatakse ohtlike jäätmete prügilasse, välja arvatud lõikes 2 nimetatud tingimustel.

(2) Asbestijäätmeid võib ladestada tavajäätmete prügilasse vastavalt «Euroopa Nõukogu otsuse 2003/33/EÜ, millega kehtestatakse jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kriteeriumid ja kord direktiivi 1999/31/EÜ artikli 16 ja II lisa kohaselt, Lisa punktile 2.3.3 (Euroopa Ühenduse Teataja L 011, 16.01.2003 lk 11–49)».

§ 11. Asbestijäätmete ladestusala märgistamine

Asbestijäätmete ladestusala eraldatakse muust prügilaterritooriumist piirdega ja tähistatakse igast küljest siltidega, millel on selgesti loetav tekst «Ettevaatust, asbest» ning Vabariigi Valitsuse 11. oktoobri 2007. a määruse nr 224 «Asbestitööle esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded» lisas 2 kirjeldatud hoiatusmärk. [RT I 2010, 48, 302- jõust. 19.07.2010]

§ 12. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 13. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. mail 2004. a.

¹87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta (EÜT L 85, 28.03.1999) ja 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999; L 284, 31.10.2003 lk 1–52).

²Chemical Abstracts Service'i poolt kemikaalile omistatud registreerimisnumber.